

Olsztyn, dnia 18 czerwca 2014 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

IGR-XI.431.5.2014

**Szanowny Pan
Krzysztof Pilat
Starosta Elcki**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Elku, ul. Marsz. J. Piłsudskiego 4, 19-300 Elk, NIP: 848-15-70-636, REGON: 790-675-677, miejsce kontroli - siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Pan **Krzysztof Pilat** - Starosta, wybrany na stanowisko w dniu 22.12.2010 r. (kierownik jednostki kontrolowanej),
2. Pan **Marek Chojnowski** - Wicestarosta, wybrany na stanowisko w dniu 22.12.2010 r.,
3. Pani **Halina Kowalewska** - Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 29.03.2007 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury, Geodezji i Rolnictwa Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Barbara Mitros - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 4/11 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-VI.0030.437.2014** z dnia 24 kwietnia 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 11),
- Dominika Wysocka - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 32/2012 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-VI.0030.436.2014** z dnia 24 kwietnia 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 12).

Termin kontroli - 8 maja 2014 roku (1 dzień). Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2014.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: sprawdzenie sposobu wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych z kontroli problemowej przeprowadzonej w dniu 29 czerwca 2011 r., zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 1 sierpnia 2011 r., znak: IGR.XI.431.4.2011,
- okres objęty kontrolą: od dnia 5 sierpnia 2011 r. (tj. od dnia przyjęcia przez Starostę do realizacji zaleceń pokontrolnych) do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205).

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Bieżąca kontrola była kontrolą sprawdzającą sposób wykorzystania uwag i wykonania wniosków z kontroli problemowej przeprowadzonej w dniu 29 czerwca 2011 r., zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 1 sierpnia 2011 r., znak: IGR-XI.431.4.2011 w zakresie prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji dotyczących rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, realizowanych na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zwanej dalej ustawą „OGRiL”.

W wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 1 sierpnia 2011 r., znak: IGR-XI.431.4.2011, zalecono:

- 1) rozważenie umieszczania w wydawanych decyzjach, obowiązku zdjęcia oraz wykorzystania na cele rolnicze warstwy próchnicznej gleby z gruntów zaliczonych do klas I-IV oraz torfowisk,
- 2) wydawanie decyzji w sprawach rekultywacji określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów,
- 3) wymaganie opracowania i przedkładania przez przedsiębiorców dokumentacji rekultywacji oraz przeprowadzanie cyklicznych kontroli wykonania rekultywacji gruntów,
- 4) egzekwowanie od podmiotów obowiązanych do rekultywacji gruntów, obowiązku przedkładania stosownych informacji w terminie do 28 lutego każdego roku, o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Starosta Ełcki, pismem z dnia 18 sierpnia 2011 r., znak GN.6602.2.2011 poinformował Wojewodę, że:

- w wydawanych decyzjach umieszczana będzie informacja o obowiązku zdjęcia oraz wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, z gruntów zaliczonych do klas I - IV oraz torfowisk na cele poprawy wartości użytkowej gruntów,
- wezwał podmioty, którym udzielono koncesji na wydobywanie kopalin do przedłożenia dokumentacji rekultywacji,
- wezwał osoby obowiązane do rekultywacji gruntów do przedłożenia informacji o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji,
- będą przeprowadzane kontrole terenowe z postępu oraz przebiegu prac rekultywacyjnych u wszystkich podmiotów, zobowiązanych do przeprowadzenia tych prac.

Przedmiotem badania realizacji poszczególnych zaleceń pokontrolnych było:

Ad. 1. Sprawdzenie, czy w decyzjach w sprawach wyłączeń gruntów rolnych z produkcji, Starosta skorzystał z możliwości zalecenia zdjęcia próchnicznej warstwy gleby oraz wykorzystania jej na cele poprawy wartości użytkowej gruntów.

W kontrolowanym okresie Starosta Ełcki wydał 27 decyzji, dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w których zalecił zdjęcie oraz wykorzystanie na cele poprawy wartości użytkowej gruntów próchnicznej warstwy gleby. W związku z powyższym kontrolujący stwierdzają, że zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane w ww. zakresie.

Ad. 2. Sprawdzenie, czy decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określają stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów.

W kontrolowanym okresie Starosta Ełcki wydał 2 decyzje, dotyczące uznania rekultywacji za zakończoną. W tych przypadkach proces rekultywacji został już zakończony, a Starosta w procesie rekultywacji nie wydał decyzji określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, do czego obliguje art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy „OGRiL”. Brak decyzji dotyczących określenia stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów stanowi nieprawidłowość, co skutkuje naruszeniem zapisu ustawy „OGRiL”. Przyczyną nieprawidłowości jest nieprzestrzeganie zapisów art. 22 ust. 1 ww. ustawy.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że Starosta nie wykonał zalecenia pokontrolnego Wojewody z dnia 1 sierpnia 2011 r. w ww. zakresie.

Należy nadmienić, że przepis art. 22 ust. 1 ww. ustawy wskazuje, że nie ma jednej decyzji w sprawie rekultywacji, lecz jest ciąg decyzji zawierających elementy, określone w art. 22 ust. 1 ustawy „OGRiL”. Określenie w decyzji dotyczącej rekultywacji, stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów jest konieczne i wynika wprost z treści ww. art. Ustawodawca użył tu zwrotu, iż decyzje określają wymienione enumeratywnie w tym przepisie elementy, co oznacza, że nie pozostawił organowi w tym zakresie marginesu dowolności i uznaniowości.

Ponadto, jak wynika z pisma Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2013 r., znak: GZ.tr.0203-98/13, przed wydaniem decyzji ustalającej osobę obowiązaną do rekultywacji gruntów oraz kierunek i termin wykonania ich rekultywacji, niezbędnym jest wydanie decyzji określającej stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów na podstawie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców, o których mowa w art. 28 ust. 5 ustawy „OGRiL”, określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów. Decyzje określające stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów powinny być wydawane z urzędu i dotyczą wszystkich gruntów rolnych stanowiących użytki rolne.

Ad. 3. Sprawdzenie, czy Starosta wymagał opracowania i przedkładania przez przedsiębiorców dokumentacji rekultywacji oraz czy przeprowadzał cykliczne kontrole wykonania rekultywacji gruntów.

Z przedstawionej kontrolerom dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą, Starosta nie wymagał od przedsiębiorców przedkładania dokumentacji rekultywacji gruntów. Nadmienić jednak należy, że w kontrolowanym okresie Starosta przeprowadzał kontrole w terenie, polegające na sprawdzeniu postępu wykonywanych zabiegów rekultywacji. Należy więc uznać, że Starosta nie wykonał zalecenia pokontrolnego Wojewody z dnia 18 marca 2011 r. w zakresie wymagania od przedsiębiorców dokumentacji rekultywacji gruntów. Natomiast wykonał zalecenie w zakresie kontroli wykonania rekultywacji gruntów.

Ad. 4. Sprawdzenie, czy organ egzekwował od osób zobowiązanych do przekazywania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Do przedkładania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji zobowiązanych było 6 przedsiębiorców. Z udostępnionej dokumentacji wynika, że informacji w powyższym zakresie, za lata 2011 - 2013 r., brak jest tylko od 1 przedsiębiorcy. W dniach 18 maja 2012 r. i 14 maja 2013 r. podczas przeprowadzonych lustracji terenowych, a także w dniu 18 lutego 2014 r. podczas osobistej wizyty przedsiębiorcy w Starostwie pracownik odpowiedzialny za realizację zadania poinformował przedsiębiorcę o konieczności przedłożenia przedmiotowych informacji. Pomimo wezwań Starosty przedsiębiorca nie wywiązał się z ustawowego obowiązku.

W związku z powyższym, kontrolujący stwierdzają, że zalecenie Wojewody, dotyczące egzekwowania obowiązku przekazywania przez osoby zobowiązane do przekazywania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji zostało wykonane.

Na podstawie ustaleń kontroli sprawdzającej stwierdzamy, iż zalecenia pokontrolne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 1 sierpnia 2011 r., dotyczące realizacji przez Starostę zadań, wynikających z ustawy „OGRiL” zostały:

- zrealizowane w zakresie zdjęcia oraz wykorzystania na cele poprawy wartości użytkowej gruntów próchnicznej warstwy gleby,
- niezrealizowane w zakresie wydawania decyzji określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, w przypadkach, w których proces rekultywacji został już zakończony,
- niezrealizowane w zakresie wymagania opracowania i przedkładania przez przedsiębiorców dokumentacji rekultywacji,
- zrealizowane w zakresie przeprowadzania, co najmniej raz w roku, kontroli wykonania obowiązku rekultywacji,
- zrealizowane w zakresie egzekwowania obowiązku przekazywania przez osoby zobowiązane do przekazywania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Przyczyną powstania opisanych wyżej nieprawidłowości i uchybień było niezachowanie wystarczającej staranności przy stosowaniu przepisów prawa w zakresie realizacji zadań, wynikających z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych przez pracownika odpowiedzialnego za realizację zadań oraz brak skutecznego nadzoru nad postępowaniami w tych sprawach.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia wnoszę o wydawanie decyzji w sprawach rekultywacji, określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5 ustawy „OGRiL”, a także egzekwowanie od przedsiębiorców obowiązku opracowania i przedkładania dokumentacji rekultywacji.

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

.....
 (pieczęć i podpis Wojewody Warmińsko-Mazurskiego)

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wpłynęło dnia **2014-06-13**

L.dz. *1026*

BM

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Barbara Mitros

ZASTĘPCA DYREKTORA
 Wydziału Infrastruktury, Geodezji i Rolnictwa

Stanisław Kowalski

DYREKTOR
 WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Dominika Wysocka

Elwira Stupienko

